

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 249/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Dudíťa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS**, Námestie legionárov 5, Prešov, zastúpeného advokátom JUDr. Danielom Tarbajom, Zámocká 28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. SK-6Er/76/2007 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. SK-6Er/76/2007. Sťažovateľ zároveň žiada, aby ústavný súd vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a predloženého súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ oznámením z 10. augusta 2011 doručeným okresnému súdu 12. augusta 2011 vstúpil do napadnutého konania ako vedľajší účastník na podporu povinnej [REDAKOVANÉ] (spotrebiteľky) v súlade s vtedy platným procesným predpisom [Občianskym súdnym poriadkom účinným do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“)], konkrétne podľa § 93 ods. 2 OSP.

3. Na základe návrhu sťažovateľa okresný súd uznesením z 8. júna 2012 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju (výrok I), návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol

(výrok II) s tým, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie (výrok III). Proti predmetnému uzneseniu podal oprávnený 12. júla 2012 odvolanie a podaním doručeným okresnému súdu 10. augusta 2012 navrhol prerušenie napadnutého konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP.

4. Krajský súd v Prešove uznesením z 31. januára 2013 právoplatným 28. marca 2013 potvrdil uznesenie okresného súdu okrem výroku o zamietnutí návrhu na zmenu súdneho exekútora (keďže tento výrok napádaný odvolaním nebol) a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 7. apríla 2015 dovolacie konanie zastavil (výrok I), návrh na prerušenie dovolacieho konania zamietol (výrok II), dovolanie odmietol (výrok III) a povinne priznal náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania (výrok IV).

6. Dňa 3. februára 2016 vrátila súdna exekútorka JUDr. Erika Beňová okresnému súdu poverenie na vykonanie exekúcie udelené pôvodnému súdnemu exekútorovi JUDr. Ladislavovi Bezaniukovi.

7. Súdny exekútor Juraj Koči, náhradník odvolanej súdnej exekútorke JUDr. Eriky Beňovej, vydal 8. apríla 2020 upovedomenie o zastavení starej exekúcie a výzvu oprávnenému na úhradu trov starej exekúcie, a to podľa zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení exekúcií“).

8. Proti upovedomeniu o zastavení podal sťažovateľ (po tom, ako sa o jeho vydaní dozvedel) námietky z 20. januára 2022, v ktorých namietal, že predmetná exekúcia bola právoplatne zastavená uznesením okresného súdu z 8. júna 2012 v spojení s uznesením krajského súdu z 31. januára 2013 právoplatným 28. marca 2013. Preto žiadal, aby okresný súd jeho námietkam vyhovel a upovedomenie o zastavení zrušil. Podaním z 3. apríla 2023 okresný súd sťažovateľovi oznámil, že z povahy veci je v exekučnom konaní vedľajšie účasníctvo vylúčené a nie je oprávnený podávať námietky proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie, preto súd na jeho podania nebude prihliadať a nebude o nich rozhodovať. V zmysle § 7 zákona o ukončení exekúcií proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie, ktoré bolo vydané v rozpore s týmto zákonom, môže oprávnený podať do 30 dní od jeho doručenia u exekútora námietky. Súd dôvodným námietkam vyhovie tak, že uznesením upovedomenie o zastavení starej exekúcie zruší. V predmetnej exekučnej veci súdu neboli doručené námietky oprávneného a súd je oprávnený zrušiť upovedomenie o zastavení starej exekúcie, ktoré bolo vydané v rozpore s týmto zákonom, len na základe podaných námietok zo strany oprávneného.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ vníma arbitrárnosť a nesprávnosť postupu okresného súdu v tom, že *«súd „odstavil“ sťažovateľa z konania a neprípustným spôsobom tým zasiahol do základného práva sťažovateľa prekročiac účel a zmysel limitov pre prípustnosť takýchto zásahov. Exekučný súd opiera svoju argumentáciu o formalistický a svojvoľný výklad ustanovení procesného kódexu, pričom v tomto smere ju považujeme za arbitrárnu a nesprávnu.»*

10. Sťažovateľ dôvodí, že podal u súdneho exekútora námietky proti upovedomeniu o zastavení exekúcie a žiadal o nich rozhodnúť a ukončiť tak bezmála 9 rokov trvajúci nesprávny úradný postup okresného súdu a nedôvodné prietahy v konaní pri rozhodovaní o trovách napadnutého konania.

11. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné právo Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. SK-6Er/76/2007 porušené boli a vec mu vracia na ďalšie konanie.

II. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 530,86 € (slovom:...), ktoré je povinný Okresný súd Bardejov uhradiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Daniela Tarbaja ... do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu...“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Z petitu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ žiada vyslovenie porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom (exekučnom) konaní a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Z odôvodnenia ústavnej sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľ porušenie označených práv spája s doručením oznámenia okresného súdu z 3. apríla 2024, od ktorého odvíja aj lehotu na podanie ústavnej sťažnosti. Zároveň z odôvodnenia ústavnej sťažnosti možno vyvodit' snahu sťažovateľa o argumentáciu smerujúcu k potenciálnemu porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorú však sťažovateľ nepremietol do petitu ústavnej sťažnosti, keďže v ňom žiada vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 11 tohto rozhodnutia).

14. Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nekorešponduje s navrhovaným petitom ústavnej sťažnosti.

15. Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

16. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej

ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

17. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv postupom okresného súdu, ktorý v rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti odvíja od doručenia mu oznámenia okresného súdu, ktoré je reakciou na námietky sťažovateľa predložené okresnému súdu súdnym exekútorom 24. januára 2022.

18. Ústavný súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že napadnuté konanie bolo právoplatne zastavené 28. marca 2013, a to uznesením okresného súdu z 8. júna 2012 (v spojení s uznesením krajského súdu z 31. januára 2013). Vzhľadom na uvedenú skutočnosť upovedomenie o zastavení z 8. apríla 2020 nemalo byť súdnym exekútorom vydané, čo potvrdzuje aj prípis súdneho exekútora z 24. januára 2022, ktorým predkladal námietky sťažovateľa okresnému súdu a v ktorom uviedol: „*UOZSE (upovedomenie o zastavení exekúcie, pozn.) bolo vydané nedopatrením. Exekúcia bola zastavená Uznesením súdu. Poverenie k vykonaniu exekúcie bolo vrátené súdu 20.1.2016.*“ Doručením oznámenia okresného súdu z 3. apríla 2023 preto nemohlo dôjsť k porušeniu v bode 1 uvedených práv sťažovateľa, keďže proti upovedomeniu o zastavení, ktoré je mimoprávomocným paaktom a nemá žiadne právne účinky, nemôžu byť (sekundárne) ani vznesené žiadne námietky vyvolávajúce akékoľvek právne účinky. Zároveň je potrebné uviesť, že okresný súd správne v oznámení konštatoval, že proti upovedomeniu o zastavení (ak by nebolo vydané v konaní, ktoré už bolo právoplatne zastavené) je možné podať námietky, na ktorých podanie je aktívne procesne legitimovanou osobou len oprávnený (ktorým sťažovateľ nebol). Podľa názoru ústavného súdu sa však nemožno stotožniť s tvrdením okresného súdu v oznámení, že sťažovateľ nie je, resp. nebol vedľajším účastníkom napadnutého konania. Práve naopak, táto skutočnosť vyplýva priamo z uznesenia okresného súdu z 8. júna 2012, ale aj z uznesenia krajského súdu z 31. januára 2013, keď všeobecné súdy so sťažovateľom ako vedľajším účastníkom konania konali v súlade s vtedy platnými procesnými predpismi – na podstate veci však táto okolnosť nič nemení.

19. Ústavný súd preto dospel k záveru, že medzi namietaným postupom okresného súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľa smerujúcej k potenciálnemu porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a týkajúcej sa rozhodovania o náhrade trov napadnutého konania ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá petitu ústavnej sťažnosti, keďže sťažovateľ nepremietol

túto argumentáciu aj do petitu ústavnej sťažnosti, t. j. porušenie základného na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nežiadal v petite vysloviť. Ústavná sťažnosť tak napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené zákonom o ústavnom súde.

21. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

22. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa petitu, resp. odôvodnenia ústavnej sťažnosti ako esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 59/2022).

23. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. mája 2024

Libor Duľa
predseda senátu